

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 233. — Štev. 233.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 5, 1936—PONEDELJEK, 5. OKTOBRA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

ŠPANSKI VLADI PRETI NAJVEČJA NEVARNOST

MADRID. VLADA PRAVI, DA SE JE PRIBLIŽALA NAJUSODNEJŠA URA V ZGODOVINI ŠPANSKE DRŽAVE

Vladni vojaki se morajo bojevati. — Bojazljivce bodo častniki ustrelili. — Katalonija bo vpoklicala vse moške od 20. do 30. leta. — Žene in otroci beže iz Madrida. — Uporniki iz zraka bombardirajo glavno mesto.

MADRID, Španija, 4. oktobra. — Vlada je naročila vsem častnikom, da ustrelijo vsakega vojaka, ki bi se branil bojevati se proti upornikom, ki pritiskajo na Madrid.

"Stori ali umri — če treba tudi od krogle svoja častnika!" je povelje vlade, ki je zapovedala protinapade na vseh frontah. Vlada pravi, da je to najusodnejša ura v zgodovini Španske.

V Madridu se vežba več tisoč novincev za končno obrambo Madrida.

Častniki poročajo vojnemu ministru, da se je disciplina med vojaki zelo izboljšala. Vojaki stoje na svojem mestu v najhujšem sovražnem ognju in se ne umaknejo, boječ se, da bi jih njihov častnik ustrelil.

Vojno ministrstvo naznanja, da so bili uporniki, ki prodirajo od Avile v namenu, da sklenejo obroč okoli Madrida, odbiti pri Navalperalu in San Bartolome de Pinare, 40 milj. zapadno od Madrida.

Boji pri Olias del Rey in Bargasu se nadaljujejo, ko republikanske čete neprestano napadajo postojanke svojega nasprotnika. Vladne čete se utrjujejo v dolgem loku severno od Toleda.

BARCELONA, Španija, 4. oktobra. — Katalonska vlada je sklenila mobilizirati vse moške od 20. do 30. leta. V ta namen je vpoklicala vse rezervne častnike in vse do 40 let stare moške, ki so izvežbani v artileriji. Celotno upokojeni častniki so prejeli povelje, da se zgledajo pri svojih polkih. Upokojeni častniki bodo postavljeni kot učitelji v vojaških šolah. Ko bodo te šole pripravljene, bo odredjena splošna mobilizacija.

MADRID, Španija, 4. oktobra. — Vsled neprestanega bombardiranja Madrida vlada naglo pošilja ranjene vojake proti jugu; žene in otroci beže iz mesta.

Nad 40.000 otrok, katerih očete so padli v sedanjih državljanski vojni, je že odpotovalo v Valencijo. Ker sedaj odvažajo iz mesta že tudi ranjene vojake, pomeni, da se vlada pripravlja, da se izseli iz glavnega mesta.

General Francisco Franco ima za obleganje Madrida 145.000 vojakov, vsled česar je v kratkem pričakovati, da bo zavzel glavno mesto.

LIZBONA, Portugalska, 4. oktobra. — Kot pravi list "Diario de Noticias", je zadnje dneve dospelo iz Maroka 12.000 vojakov.

Po zanesljivih poročilih namerava general Franco dovoliti, da bodo mohamedanski Marokanci smeli opravljati svoje verske obrede v stari mošaji v Cordobi v zahvalo za njihovo pomoč v sedanjih državljanski vojni.

K splošnemu napadu na Madrid bo general Franco vodil 145.000 vojakov in 150 aeroplanov.

VATIKAN, 4. oktobra. — Po poročilih, katere je prejel Vatikan, je bilo v sedanjih španski državljanski vojni ubitih nad 500 duhovnikov in redovnic. Med temi škofje iz Barbastro, Siguenza, Segovije, Jace in Laride.

Poleg tega pogrešajo okoli 500 duhovnikov, ki s enajbrže skrivajo na Španskem v civilnih oblekah. Okoli 1000 duhovnikov je zbežalo iz Španske.

Boji med fašisti in komunisti v Parizu

WPA DELAVCI PRIPRAVLJENI NA STAVKO

Workers' Alliance preti s "prekrižanimi rokami". — Pri WPA delih je zaposlenih 2.400.000 delavcev.

WASHINGTON, D. C., 4. oktobra. — Washingtonska vlada je v velikih skrbih, ker prihaja iz vrst WPA reliefnih delavcev vest, da bodo razglasili po celi deželi splošno stavko.

Na predvečer predsedniških volitev bo razglašena stavka s "prekrižanimi rokami".

Krajev. ravnatelj WPA je bilo naročeno, da odslovijo vsakega delavca, ki bi agitiral za stavko. WPA administratorji dolže Worker's Alliance, ki je radikalna organizacija, da agitira za stavko.

Workers' Alliance zahteva 20 odstotno povišanje plač za vse reliefne delavce, ki prejemajo nad \$40 plače na mesec in \$40 za delavce, ki so do sedaj prejeli manjšo plačo.

Pri WPA reliefnih delih je zaposlenih 2.400.000 delavcev.

MORNARIŠKI MANEVRI V SOVJET. UNIJI

Ruska mornarica more odbiti vsak napad. — V Vladivostoku je neznan število submarinov.

MOSKVA, Rusija, 4. okt. — Mornariški manevri v Pacifiku in v Baltiku so končani in armadni in mornariški častniki zatrjujejo, da so sovjetske vojaške sile pokazale, da so v stanju odbiti vsakega vpadnika.

Na obeh morjih ste se mornarici vežbali v velikih viharjih.

Rusija ima v Vladivostoku in drugih pristaniščih veliko brodovje submarinov. Njih število ni znano, toda splošno jih sodijo na 50. V Vladivostoku ni drugih bojnih ladij, ki bi se mogle bojevati proti Japonski.

Ko je vladivostoška armada teoretično uničila sovražno armado, ki je napadla mesto, so prišli nad Vladivostok aeroplani, ki so metali na mesto bombe. Vsi prebivalci so se zadržali kot v pravi vojni. Tovarniške piščali in lokomotive so prebivalstvu naznanile bližajoči se zračni napad.

Vse življenje po mestu je zamrlo. Moški, ženske in otroci so si nataknili maske. Vrata v podzemne prostore, v katere ne more proreti plin in kate-

MAGDA SE JE POROČILA

Poročila se je, da kralju Karolu reši prestol. — Vzela je nekega visokega uradnika na romunskem dvoru.

LONDON, Anglija, 4. okt. — Neko poročilo na "London Herald" iz Prage pravi, da se je kraljeva prijateljica Magda Lupescu poročila z nekim visokim uradnikom na romunskem dvoru.

Do tega koraka se je najbrže odločila na kraljevo prigovarjanje, da kralju Karolu reši prestol, kajti med romunskim narodom vlada zaradi nje veliko ogorčenje in je bilo proti njej že vpriporjenih mnogo demonstracij.

Poročilo iz Prage pa ne omenja imena njenega sedanjega moža.

Od kar se je kralj Karol leta 1930 vrnil iz Francije v Bukarešto in je svojemu sinu princu Mihaelu vzel romunski prestol, opozicija proti kraljevi prijateljici stalno narašča. Karol je sicer pred svojim povratkom na Romunsko obljubil, da bo Magdo pustil v Parizu, toda se je kmalu pojavila v neki vili blizu Bukarešte in takoj so se pričeli protestni nemiri proti njej. V juniju so ogorčeni Romunci pričeli napadati žide — Magda Lupescu je židinja in hči bucareškega lekarnarja — in v Bukarešti je bilo ubitih več židov.

Karlovi prijatelji mu vedno svetujejo, da bi poslal Magdo iz dežele, toda za vse to prigovarjanje ima Karol gluha ušesa.

Sovražstvo do Magde Lupescu je tako silno, da je bila ustanovljena posebna družba, katere namen je Magdo spraviti s sveta.

Rih je v mestu mnogo, so bila odprta in prebivalstvo se je poskrilo. Poulična železnica je prenehala voziti, trgi in ulice so se spraznile. Ko so pet minut zatem prileteli aeroplani nad mesto, je bilo kot zapuščenost.

Aeroplani so z dimom pokrili celo mesto. Zrak se je tresel, ko so prišli obrambni aeroplani ter so se spustili s sovražnikom v boj. Po ulicah so bile zažgane bombe, kar naj bi predstavljalo sovražne bombe, ki so zažgale poslopja. Gasilci so z maskami pridržali in pogasili požare.

Pri Kronstadtu v Baltiku je sovražnik predril skozi rusko brodovje in je pričel prodirati po suhem. Toda artilerija s suhega in iz bojnih ladij ter aeroplani so sovražnika zopet pregnali.

Baltiškimi manevri se je udeležil tudi vojni komisar maršal Vasilij Vorošilov.

TRDNJAVE NA VISOKIH GORAH

Šest evropskih držav utrjuje gorske višine. — Na najvišjih vrhovih se bodo vršile najljutejše bitke.

DUNAJ, Avstrija, 4. okt. — Šest evropskih držav utrjuje visoke gorske vrhove, katere jim je narava postavila na mejo za njih obrambo.

Visoko med oblaki po alpskih vrhovih vstajajo najmodernejše trdnjave, katere grade Avstrija, Italija, Jugoslavija, Francija, Nemčija in Švica.

Vojaški izvedenci so mnenja, da se bodo visoko v gorah med viharji in snežnimi meteži vršile krvavi boji. Za te boje bodo izvežbani posebni alpski polki, katerih vojaki bodo imeli skije, snežne čevlje in drugo opremo, ki je potrebna za boje na visokih gorah po več tisoč čevljev nad morsk gladino.

Stroji bodo zelo važni, toda ne tako kot vojaki, ki bodo izvežbani v plezanju in utrjeni proti vsakemu vremenu.

Avstrija in Švica smatrate svoje alpske polke za svojo najvažnejšo obrambno silo. — Zadnja med temi državami je pričela Jugoslavija utrjevati svoje vrhove in Alpe. Italija se je najhitreje udrila v Tirolskih Alpah in zlasti na Brennerju.

Italijani grade po visokih gorah celo omrežje cest, shrambe za municijo, podzemne rove, vojašnice in postojanke za težke topove, zlasti ob avstrijski in jugoslovanski meji.

V Švici in Avstriji so bili veliki jesenski manevri v Alpah. Avstrijski manevri so bili v bližini Poertschach, nedaleč od italijanske in jugoslovanske meje.

VELIKA NEMŠKA BOJNA LADJA

WILHELMSHAFFEN, Nemčija, 4. oktobra. — Vojni minister general Werner von Blomberg je spustil v morje novo bojno ladjo s 26.000 tonami.

Nova ladje je bila imenovana po generalu Scharnhorstu, ki je v 19. stoletju v Prusiji uvedel prvo obvezno vojaško službo. Imenovana pa je bila tudi po križarki Scharnhorst, katero so Angleži potopili v pomorski bitki pri Falklandu v južnem Atlantiku leta 1914.

Po angleško-nemški mornariški pogodbi, ki je bila lanske leto sklenjena in je odpravila mornariške določbe v versailski mirovni pogodbi, je Nemčiji dovoljeno graditi bojne ladje do skupnih 420.595 ton, ali 35 odstotkov angleške vojne mornarice.

230 OSEB JE BILO RANJENIH; NAD TISOČ PETSTO ARETIRANIH

PARIZ, Francija, 4. oktobra. — Danes so se vršili v Parizu krvavi politični izgredi. 230 oseb je bilo ranjenih, nad 1.500 pa aretiranih. Izgredi so se završili, ko je skušalo kakih 20.000 nacijskih (fašistov) razbiti neko komunistično zborovanje.

SMRTNI UDAREC ZA ČRNO LEGIJO

Tajna organizacija je bila omejena le na industrijske okraje treh držav. — Industriji niso bli zastopani v nji.

DETROIT, Mich., 4. oktobra. — Obsodba 11 črnih legionarjev zaradi umora WPA delavca Charlesa A. Pooleja pomeni smrtni udarec za tajno organizacijo, ki je v svoji gorečnosti počenja teroristične zločine po Michiganu in sosednih krajih v Ohio in Indiani.

"Črna legija" je mogla delovati, dokler je bilo njeno delovanje zavito v tajnost in skrivnost; ko pa je prišlo na dan, da so njeni člani ljudi pretepali in izvrševali še druge zločine, je prišel njen konec.

Ta organizacija pa ni bila tako razširjena, kot je bilo domnevano pred sodnijsko obravnavo, temveč je bila omejena na industrijske kraje doline Michigan in obmejne kraje Ohio in Indiane.

V "Črno legijo" so pristojali povprečni Amerikanci, ki so bili patriotični in se smatrali za 100-odstotne Amerikanke.

Ameriška Delavska Federacija je v "Črni legiji" videla fašistično delovanje. In michiganska Delavska Federacija jo je razglasila za protidelavsko in je pozvala unije, da izključijo vsakega člana, ki pripada k "Črni legiji".

Delavska Federacija je natančno preiskala članstvo tajne organizacije ter dognala, da v njej niso bili industrijski, kot so zatrjevali komunistični govorniki.

DRAGOCENA VIOLINA UKRADENA

Včeraj so aretirali v New Yorku 23letnega študenta Kennetha Dugana, ki je obdolžen, da je ukradel nekemu stariarju v East Sullivan, Me., dragoceno violino, ki je vredna najmanj \$50.000. V trgovino je prišel s svojo violino ter jo spretno zamenjal.

Študentov oče je profesor na Princeton univerzi.

Izgredniki so prevračali takšne, pobijali šipe in se pri tem posluževali kamenja in opeke.

Vsi rezervni policisti so bili v družbi 20.000 članov meščanske garde poslani v Parc de Princes, kjer se je imelo vršiti komunistično zborovanje. Takoj se je vnel boj med nacijskimi, komunisti in policijo. Po dolgem prizadevanju je policistom slednjič uspelo pregnati nacijske.

Nad pozoriščem izgredov so krožila letala ter dajala signale policijskemu glavnemu stanu. Med ranjenimi je bilo dvajset policistov.

Izgredi so se začeli, ko so odkorakali proti Parc de Princes nacijski pod vodstvom col. de la Roque. Peli so marseljsko in kričali:

— Francija za Francoze!

Zivel de la Roque!

Komunisti so nosili napise: — Francija naj pošlje letala, orožje in municijo španski vladi!

Proti večeru je zavladal mir. Notranji minister je izdal ugotovilo, v katerem je obljubil, da bo storila vlada vse, kar je v njeni moči, za preprečenje takšnih izgredov.

VAŽNO POSVETOVANJE NA DUNAJU

RIM, Italija, 1. oktobra. — V prvem tednu meseca novembra se bodo sešli na Dunaju zunanji ministri Italije, Avstrije in Madžarske. O čem bodo razpravljali, se ni moglo dognati. Italijanski minister Ciano je odpotoval v madžarsko glavno mesto, da bo uglasil pot za posvetovanja.

V RUSIJI JE MALO PSOV

MOSKVA, Rusija, 4. okt. — Vsako, ki prvi pride v Rusijo, se čudi da vidi tako malo psov. Posebno v Leningradu in Moskvi je še komaj videti kakega psa.

Za to pa so trije vzroki: — Rusi v splošnem nimajo radi psov razen na deželi, kjer jih nauče za kako delo; stanovanja so zasedena in za pse ni prostora in prehrana psov je draga.

OBISK

V uredništvu nas je po sedemnajstih letih obiskal Mr. Zvonko Novak iz Chicaga, biv. urednik raznih slovenskih listov. Povedal nam je, da bo skušal spraviti na ameriški trg svojo najnovejšo dramo iz delavskega življenja.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Baker, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto volja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

KRIZA NA DALJNEM IZTOKU

Iz Sanghaja, Nankinga in Tokia prihajajo vznemirljive vesti o novem prodiranju Japoncev proti Kitajcem, iz česar se utegne razviti skrajno resen mednarodni konflikt.

Že več nego dvajset let skuša vojaško in industrijsko zelo razvita Japonska razširiti svojo vladno nad vso kitajsko in njenimi štiristo milijoni prebivalcev. Od leta do leta si je osvajala kos za kosom.

Leta 1912 je zasedla Šantung, ki ga je morala deset let kasneje zopet opustiti pod ameriško-angelskim pritiskom. Leta 1933 je zavzela Mandžurijo in ustanovila državo Mančukuo, katere je v vseh oziirih odvisna od nje.

Lani so vdrla Japonci v Severno Kitajsko in ustanovili tam nadaljno državo.

Kitajska ima v Nankingu zelo slabotno vladno, kateri naložuje diktator Čiang Kaj-šek, ki pa ni diktator v evropskem pomenu, pač pa le nekakšen vojaški poveljnik. Kitajska armada je dovolj močna, da se je Čiang Kaj-šek z njo politično uveljavil na Kitajskem.

Uspelo mu je spraviti pod svojo oblast dve najbolj odporni provinci Kanton in Kuangsi. Za uspešen oborožen odpor proti Japonci je pa njegova armada dosti preslaba. V vsaki vojni z Japonci bi Kaj-šek podlegel. V takem slučaju bi se pojavila nad Kitajskim popolna anarhija — in dežela bi bila na milost in nemilost izročena sovražnemu sosedu.

Zategadelj se poslužuje Čiang Kaj-šek napram Japonci povsem svojevrstne politike: pogaja se brez konca in kraja. Daje večje in manjše koncesije, protestira, izogiblje se, in protivi, zanikuje in obljublja. V primeri z japonskimi državniki je Čiang Kaj-šek slabši, da mu ga ni para.

Parkrat mu je Japonska že poslala ultimatum. V takem slučaju odpotuje kam na deželo in se več tednov ne vrne, samo da mu ni treba odgovoriti. Medtem se pa ogorčenje poleže in se duhovito pomirijo.

Zadnje dni se je položaj znatno poostiril. "New York Times" poroča iz Sanghaja dne 28. septembra, da je japonska vlada poslala nankinški vladi ultimatum, ker je bilo nedavno usmrčenih pet Japoncev.

Ultimatum vsebuje naslednje zahteve: kadarkoli pošilja Čiang Kaj-šek svoje vojaštvo proti takozvanim komunistom, se morajo pohoda udeležiti tudi japonski vojaki; Čiang Kaj-šek mora odsloviti vse svoje evropske svetovalce in namesto njih najeti japonske izvedence; v severnih provincinah mora biti ustanovljena nadaljna država pod japonskim protektoratom.

Noben teh pogojev ni sprejemljiv. Če bi Čiang Kaj-šek le enega sprejel, bi si s tem podpisal smrtno obsodbo.

Zaenkrat se zanaša le še na ameriško in angleško posredovanje. Če pa Amerika in Anglija ne bosta posegli vmes, bodo v doglednem času zavladali Japonci vsej Kitajski.

PRIMORSKE NOVICE

Ali se bodo živila podražila?

Kakor znano, so delavcem skoraj vseh strok pred kratkim povišali mezde za 6 do 10 odstotkov. Ljudje pa so sedaj v strahu pred enakim ali še večjim povišanjem cen življenjskim potrebščinam. Ponekod se je to tudi že zgodilo. V Trstu se je podražila teletina za 5%, tako da stane sedaj kg teletine 16.80 lire, nadalje olje za 0.40 lire, ter nekatere vrste kruha za 0.14 lire. Zanimivo je da je pričelo primanjkovati kave, ki je mogoče dobiti le v količinah po pol kilograma. Vendar listi zatrjujejo, da se življenje v nobenem primeru ne bo podražilo.

Barban

Je stara božja pot. Nanjo se že stoletja podaja na tisoče ljudi iz krajev v Julijski Krajini. Vse doslej so verniki v romarski cerkvi, ki jo oskrbujejo očetje kapucini, lahko nemoteno opravljali svoje molitve. Koncem preteklega meseca pa je prišlo v cerkvi do kočljivega incidenta med skupino romarjev z Naborine in njene bližnje okolice ter nekim samostanskim bratom. Ljudje so nameravali v čast božjo zapeti domačo cerkveno pesem, toda kapucin je takoj spočetka ostro protestiral, češ, da je cerkev njegova in da ne dovoli petja, ki ga ne razume. Romarji so menili, da je cerkev pač božja in ne njegova, a je bilo vse njihovo ugovarjanje zaman. Končno so morali umolkneti in zapustiti "kapucinovo" cerkev.

V Puljščini

Se je pripetil, kakor poročajo listi, pred dnevi grd dogodek. Neki mornar vojne mornarice je blizu Rosandovega mlina pri Pomeru napadel 14-letno deklico, hčerko Mateja Jurline. In jo hotel siloma odvresti v bližnji gozd. Ljudje, ki so bili v bližini, so njegovo namero še c pravem času preprečili. Njeni starši so nasilneža ovadili pristojnim oblastem. — Še žalostnejši dogodek se je pripetil v Sinju, kjer je neki drugi vojak nameraval posiliti neko 8-letno deklico. Pri tem jo je poškodoval, da so jo morali prepeljati v puljsko bolnišnico.

Po odhodu prefekta Tienga

so oblasti v dveh tržaških cerkvah, pri Sv. Ivanu in v Rojani, spet dovolile slovensko bogoslužje. Kakor znano, je prefekt malo pred svojo premostitvijo v Bologno, ki pač ni pomenila nikakega odlikovanja, v nasprotju z določili kon-

kordata med Italijo in Vatikanom na lastno pest prepovedal slovenske molitve in petje v župnijskih cerkvah pri Sv. Ivanu, v Šklednju, Rojani in Barkovljah. Zaradi tega domačini niso marali več v cerkve, ki so ostale skoraj prazne, ker je znano, da tržaški Italijani nič kaj radi ne zahajajo vanje.

Barkovljansko župno cerkev

so pred kratkim popravili in povečali. Stroški so znašali 200.000 lir in so jih plačali s prispevki Barkovljanov, 1 c majhen del pa je prispevala tržaška občinska uprava. Že pred nekaj stoletji so imeli tam kapelico, ki so jo leta 1785 povečali in spremenili v cerkev. Zadnja leta so k stari cerkvi prizidali novo absido, ob straneh so jo razširili, pročelje so ji docela predelali in mu prizidali nazadnje še lopo v romanskem slogu s 5 loki. Čeprav so skoraj vse to plačali domačini, vendar jim še niso ponovno dovolili, da bi v svojem jeziku molili Boga.

Za istrskega bajtarja v raškem premogovniku ni mesta

Znano je, da so v raškem premogovniku zaradi sankcij in sedanje avtarhične gospodarske politike fašističnega režima v prav izredni meri povišali produkcijo, tako da je sedaj tam zaposlenih nekaj tisoč ljudi. Vlada in podjetje sta za nove rudarje v bližini premogovnika zgradili novo vas in v njej nastanili tisoč ljudi. Sindikalne oblasti, ki sedaj edine posredujejo med delodajalci in delavci, so istrskim občinam celo priznale prvenstveno pravico na delo svoje brezposelne in revne občane.

Vendar se mnogo brezposelnih v italijanskih mestih ob istrski obali ni moglo odločiti za delo v premogovniku in vojaško disciplino, ki je bila v zadnjih mesecih uvedena med tamkajšnjim delavstvom. Zato pa so istrski bajtarji in koloni kar v masah zapuščali svoje domačine in delo na poljih ter silili v rove. Spočetka jih je bilo sprejetih precejšnje število. Ljudje so se izkazali za dobre kopače in tudi sami so bili zadovoljni. Sedaj pa je puljski prefekt nenadoma izdal odlok, da podjetje v bodoče ne sme več sprejemati v službo nobenega malega kmeta ali kolona in da mora odpustiti vse one, ki so bili v premogovniku doslej nameščeni.

Odlok ima z vidika znane agrarne politike režima vsega kor svoj pomen, vendar ga je

treba presoditi tudi z etično-političnega vidika. Že 15 let naseljujejo po Julijski Krajini ljudi iz stare kraljevine bodisi kot uradnike in državne in samoupravne nameščenice, bodisi kot delavce pri javnih delih in v velikih podjetjih ter celo kot kmetovalce. Pričakovati je sprčo tega, da bo tudi omenjeni odlok omogočil nov priseljevanje skromnih, čeprav za težka dela manj sposobnih ljudi iz južnih pokrajin države.

Občini Lovrani

je vlada na njeno lastno prošnjo podelila naslov in položaj mesta. Te dni so si omislili tudi mestni grb, ki bo imel srebrni stolp na modrem polju.

Na Trstelju nad Lipo

se je smrtno ponesrečil 24-letni Stanislav Krpan iz Renč. Mladenec se je z dvema tovarišema odpravil v goro iskat starih granat. Dejansko so našli večjo granato in jo skušali razstaviti a jim je pri tem eksplodirala. Krpana je poškodovalo dosmrtno. Njegova tovariša sta po naključju ostala živa in zdrava.

OSEPNICE — KAKO JIH PREPREČITI

Piše Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

Osepnice (measles) je mnogo bolj resna in nevarna bolezen, kot si jo mnogo mater predstavlja. V mestu New York povzroča več smrti kot vse druge otroške bolezni skupaj vzete. Ni vakuine, katere vcepljenje bi dajalo trajno zaščito pred to boleznijo. Pač pa imamo na razpolago jako koristno sredstvo, ki odjemlje tej bolezni večji del nevarnosti. In to enostavno sredstvo je injekcija majhne količine krvi enega izmed staršev.

Ako otrok, ki je bil izpostavljen nevarnosti osepnice, dobi tako injekcijo roditeljeve celotne krvi, so sploh izogibe bolezni ali pa — kar je še bolj srečno — jo dobi v jako blagi obliki. Popolno ozdravljenje je siligurna stvar in ostane potem za celo življenje imuniziran, kakor oni, ki jo zares zboleli.

Vsaka mati naj to zna o tej bolezni. Ta je najbolj nalezljiva v dobi, predno se pojavi, jo rdeče pege — ko bolnik ima nahod in je bolezen prav slaba navadnemu prehladu. Ako se je vaš otrok igral z otroci v tej začetni stopnji in izveste, da so ti otroci razvili osepnice, pojdite takoj s svojim otrokom k zdravniku in mu razložite stvar. Brez dvoma vam bo

Peter Zgaga

VRAČAJO SE ...

V Ameriki živi vrsta ljudi, ki jih lahko prištevamo med trdoživce. V živalstvu so trdoživci živali z debelo skorjo ali kožo, v človeški oziroma v zdravniku navetovalec vbrizg roditeljeve krvi.

Ali ta injekcija se mora dati potem, ko je bil otrok izpostavljen in predno razvije bolezen. Ako se osepnice pojavijo in niti niti znani, da je izpostavljen, potem seveda edina varna stvar je, da imate otroka pod zdravniško oskrbo. Zdravnik treba poklicati čim prej mogoče. To je posebna važnost, ako je otrok jako mlad.

Nevarna naveda, po kateri so nekatere matere, ako je en otrok zbolel, privedle tudi druge otroke v dotiko z njim, tako da vsi skupaj dobijo bolezen naenkrat, izginja počasi, ker imajo starši boljše vzgojo o zdravstvenih stvareh. Kajti, dočim starejši in krepkejši otrok utegne okrevati brez hudih posledic, more mlajši in bolj nežni brat ali sestra dobiti pljučnico, ki je najpogostejši vzrok smrti po osepnici. Smatrajte osepnice za nevarno bolezen in ravajte z njo kot tako. Tedaj ne boste imeli vzroka, da bi se kesali prepozno.

NAJPOŠTENEJŠI CIGAN — NA SVETU

V Holcu na Moravskem so ob udeležbi kakšnih 3000 cigánov iz Češkoslovaške, Jugoslavije, Rumunske, Poljske, Nemčije in Francije, pokopali 56-letnega Vavla Benouška, ki so ga njegovi rojaki poznali pod imenom "najpoštenejšega cigana na svetu."

Ta mož ni bil v resnici nikoli kaznovan razen majhne denarne globe, ki jo je moral plačati pred leti. Benoušek ni bil samo osebo pošten, temveč je poštenost pridigoval tudi svojim potepuškim rojakom, na katere je imel velik vpliv. V ogromnem pogrebem sprevodu, ki ga je spremljal na pokopališče, je bilo na stotine ciganskih voz in več ciganskih kapel, mu je igralo na tej zadnji poti žalostinke. Ob odprtem grobu se ga je spominjal s toplimi besedami rimsko-katoliški župnik in postavljaj njegove čednosti vsem ciganom za vzgled.

AMERIŠKI LETALCI V ANGLIJI

Ameriška letalca Harry Richman in Dick Merrill, ki sta uspešno preletela Atlantic, sta bila navdušeno pozdravljena na Croydon letališču pri Londonu. Pristati sta morala v South Walleru, ker jima je zmanjkalo goriva.

meriški družbi pa zavzemajo to stopnjo suhači.

Po svoji trdoživosti je znana mačka. Pravijo, da ima devet življenj v repu. Koliko jih ima po drugih delih telesa, znano ne ve.

Toda kaj je mačka v primeru s suhačem? Slednji jo bita na vseh plateh, na vseh koncih in krajih.

Predsedniku pišejo v kredit, da je odpravil prohibicijo in zadal suhačem smrten udarec. Pa jih je le omotil in omamil. Zdaj že dvigajo glave in tipajo okrog sebe, kako bi se na noge postavili.

Sicer jim pa ni bila niti z odpravo prohibicije oblast popolnoma odvzeta. Pri uveljavljanju določb glede prodaje opojnih pijač so imeli precejšnje besede. Postave, ki določajo prodajo, so dosti strožje od predpisov, ki so prodajo prepovedovali in preprečali.

V newyorški državi, naprimer, ni pred osmo uro zjutraj noben salon odprt. Gospodar in bartender sta že ob sedmih za baro in čakata osme ure. Kar je dve minuti pred osmo pod kaznijo tisoč dolarjev prepovedano, to je točno ob osmih dovoljeno. Od osmih pa do treh zjutraj drugega dne.

V prostoru, kjer je samo pivno napredaj, ne dobiš požirka brinjevca, četudi si v nevarnosti, da ti gliste želodec razjede.

V državi New Jersey so slične regulacije. Z izjemo, da so v nedeljo dopoldne saloni odprti.

V Pennsylvaniji je termin do polnoči, v Connecticutu so pa nekateri okraji bolj suhi kot so bili kdaj v prohibiciji.

V Ohio je še dosti pošteno, razen ob nedeljah, ko smejo točiti samo polprocentno pivo. (Že vsaj meni se je zdelo, da nima več kot pol procenta, ko sva se skušala nekega vročega nedeljskega popoldne s prijateljem Lojzotom Pircem odjezati v prijetnem farmer-skem mestecu Genevi.)

Vse te — največkrat nesmiselne odredbe — so delo suhačev. Počasi stopajo, previdno, po prstih in zahrbtno — kakor mačke. Največji udarec so doživeli, ko jim je mladi Rockefeller odrekel podporo. Toda odstavljani so bili najbrž le začasno, kajti tudi Rockefeller je — kakor veter potegne.

Odprava prohibicije jih je precej potrla. Vsak vojsček pa prej izgubi korajžo nego ameriški suhač. Zaenkrat je njihovo upanje Landon — governor države Kansas — ki je že od nekdaj nosila zastavo prohibicije in je še sedaj stila — že vsaj na papirju. Če bi bil Landon izvoljen, bi se jim zopet odprla pot.

Roosevelta obsojajo, ker jim je tako grozno prekrizal načrte. Rujejo na vseh koncih in krajih. So kakor polž, ki leze sedem let po zidu, na vrhu pa omahne in pade nazaj.

Toda enkrat mu je že uspelo prilezti do vrha in se je dolgi šestnajst let solnčil v pogubnem munšaju. Še le Roosevelt ga je frenil tja, odkoder je bil prilezel.

Zdaj zopet začnajo. Bivši predsednik Antisalonke lige McBride se je iz Washingtona preselil v Philadelphia in zavihal rokave. — Depresija je uničila prohibicijo, — pravi Zdaj so zopet boljši časi za vse in za nas.

In če suhači zopet zmagajo, kaj bo? Nič posebnega. Ljudje bodo prinesli kotle iz svojih skrivališč, jih pomili in osnažili in postavili na ognjišče. Delo jim bo šlo prav gladko izpod rok, ker so se v šestnajstih letih dobro izvežbali, kaj je treba in kako.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.65	Din. 100	Za \$ 9.00	Lir 100
\$ 5.10	Din. 200	\$ 17.40	Lir 200
\$ 7.40	Din. 300	\$ 43.30	Lir 300
\$ 12.00	Din. 500	\$ 82.30	Lir 500
\$ 23.30	Din. 1000	\$ 164.00	Lir 1000
\$ 46.00	Din. 2000	\$ 328.00	Lir 2000

KURSE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljnih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo le boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	\$ 10.75
\$ 15.00	\$ 15.75
\$ 20.00	\$ 20.75
\$ 25.00	\$ 25.75
\$ 30.00	\$ 30.75
\$ 35.00	\$ 35.75
\$ 40.00	\$ 40.75
\$ 45.00	\$ 45.75
\$ 50.00	\$ 50.75

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO SL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
215 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Preživite BOŽIČ

V STARI DOMOVINI

Cunardova progra priredi tri izlete v staro domovino. Vsi trije izleti se bodo vršili v času, da bo slehernemu, ki se jih udeležil, mogoče preživeti božične praznike med svojci.

IZLETI SE VRŠE NA PARNIKIH:

QUEEN MARY

ki odpluje iz New Yorka:

dne 2. decembra ter 16. decembra

BERENGARIA

dne 9. decembra

Na prvem izletu bo spremljal izletnike MILAN EKEROVIČ, član newyorškega urada Cunard Line; na drugem ALFRED MARKUS, ki je istotako član newyorškega urada; na tretjem pa HENRY WEBER, član škijaškega urada Cunard Line.

Za vse podrobnosti glede cen, potnih listov, povratnih dovoljenj itd., se obrnite na:

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
215 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

B. KOVAČEVIČ

LJUBEZEN DO GROBA IN ČEZ

Bilo je leta 1455, sredi naj-
lepšega poletja, ko je Mehmed
po šest tednov dolgem oblega-
nju prisilil Novo Brdo, tedaj
največje srbsko mesto, kraj
srebra in zlata, da se je vdalo.
Sultan je obljubil meščanom,
da bi se ne bo nikomur zgodilo
kaj žalega in da ne bo zaslužil
ne moških ne žensk. A ko je
turška vojska prihrumela v me-
sto, sultan ni držal svoje be-
sede. Dal je zapreti vse mest-
na vrata, razen enih, kjer naj
bi vsi meščani, z družinami
vred, prišli iz mesta. Kraj
vrat je stal sam sultan s svoji-
mi poveljniki in je dal postavi-
ti otroke na eno stran, moške
na drugo in ženske na tretjo.
Nato je ukazal, naj pobijejo
vse bogataše in velikaše, ki so
bili Turkom najbolj nevarni,
drugi pa naj velijo nazaj v
njih mestne hiše. Izmed mla-
dih fantov je izbral 300 najlep-
ših in najkrepkejših mladen-
čev, da jih bo spremenil v jani-
čarje; prav tako je odbral se-
dem sto deklet, ki jih je dal
svojim najhujšim vojšča-
kom za žene.

Medtem ko se je vse dogajalo
pred mestnimi vrati, se je daleč
od ječanja sužnjev in zmago-
slavja Turkov spazilo nekaj
vojakov skrivši v mesto, da bi
izropali najpetičnejše hiše.

Eden teh vojakov z imenom
Jakub, ki je bil po svoje boga-
boječ mož, sicer pa surovež,
pijanec in pretepač, je vdrl v
neko gosposko hišo, ki jo je ob-
dajalo visoko obzidje. Zdelo se
je, da je hiša zapuščena. Ondi
je Jakub iskal zlatinno, denar
in pijačo, vse tisto, česar se je
njegovo srce najbolj zaželelo.

A kako silno se je začudil, ko
je v kleti zapazil ljudi, ki so se
boječe stiskali drug k druge-
mu. Ko je pristopil bliže, je
videl nekega moškega, ki je bil
najbrž gospodar, neko žensko,
bržkone je bila njegova žena
in še neko izredno lepo deklico,
brez dvoma je bila to hči obeh.

Jakub je obstal. Kaj bi? Ali
naj vse te tri izda? Pa bi ga
njegovi vprašali, kako da je
prišel v mesto. Ali pa naj jih
najprej oropa in naj nato zbe-
ži? Tudi to mu ni bilo všeč.

Zatorej se je skušal z njimi
sporazumeti z raznimi kretnja-
mi in borimi besedami, ki se
jih je bil na srbskih tleh že na-
učil. Takoj so ga razumeli in
so mu naglo ponudili vina. Ja-
kub je urno zvrnil nekaj časa in
je zahteval denarja.

Starec mu je v svojih soba-
nah pokazal, kje ima denar.
Jakub, izkušen ropar, pa je iz-
taknil taka skrivališča, kjer so

bili najboljši in najdragocenej-
ši predmeti. Ko si je mislil,
da mu je starec že vse pokazal,
je vzel bodalo in ga zabodel v
hrbet. Nato je odšel v klet,
kjer sta ga ženski trepetaje pri-
čakovali v skrbeh za očeta in je
zaklal tudi te dve.

Bil je precej pijan, vendar
so mu bile oči še bistre. Dek-
lica je imela krog vratu ogrli-
co. Vzel jo je, a pri tem ne-
hote pogledal deklico, ki je bi-
la zares krasotica. Na ogrlici
je visela svetinja in videl je,
da je bila ogrlica iz samih bi-
serov, svetinjska pa iz zlata.
Zakaj v Novem Brdu je bil te-
daj največji rudnik Evrope in v
mesto je bilo najbogatejše v
vsej Srbiji.

A ko je potem razgrnil oble-
ko dekleta, ali ni morda še kje
kaj draguljev, se je navzlic te-
mu, da se ni dosti zmenil za
žensko lepoto, vendarle plaho
zdrnil. Spomnil se je Halice
iz svoje domače maloazijske
vasi, ki mu je bila tedaj v ma-
dosti zmedla glavo. Pijan je
bil in nekaj skrivnostnega ga
je dušilo. Oklevaje je iztegnil
roko po dragocenih uhanih
deklice.

Zaeno je služil Beluš, zaroče-
nec deklice v armadi despota iz
Rudnika. Slučajno ga je obis-
kal neki trgovec iz Novega Br-
da, ki mu je povedal, da so oče-
ta njegove zaročenke Turki u-
bili, da je mati ostala še živa,
a deklico so nemara dali za že-
no kakemu izredno hrabremu
turškemu vojniku iz sultanove
bližine.

Globoko presunjen se je Be-
luš preoblekel v Turka in ker
je bil več turškega jezika, in
turških običajev, je izlaha kot
turški vojak prijel za Novo
Brdo. Pred mestom je pus-
til v krčmi svojega konja, se
pomešal med tolpo razuzdanih
vojnikov in z njimi odrinil v
mesto.

Kmalu je neopaženo izginil
in blodil po osamelih ulicah, ki
so bile polne trupel ubitih me-
ščanov. Srce se mu je skrčilo,
stopil je v hišo, odhitel v tajni
strašni slutnji skozi odprta
vrata v sobe, ki so bile vse iz-
ropane in polne zapuščenosti in
tuge.

Ko ni nikogar našel, je ho-
dil ves obupan, ko da se mu je
omračil um, po sobah. Z lučjo
je posvetil v vsa kota in ni ni-
česar našel. Slednjič je stopil
v klet. Že koj na pragu mu
je udaril v nos neznosni mliš-
ki smrad in ves v grozi je spo-
znal svojo zaročenko. Že četr-
ti dan je mrtva ležala v kleti in
je bila navzlic temu še tako le-

pa ko nekoč, le neznanska ble-
dica ji je pokrivala lice. Kri-
ji je lila v curku in tekla iz
prs.

Jokaje jo je prijel za roke,
šepetal ji je ljubezenske besede,
poljubil jo na blede ustnice
in se je ječaje in ko mrtve zgru-
dil čez njo. Nato je vstal in
se zaklel pri Bogu in svojemu
patronu svetemu Juriju, da bo
poiskal in masčeval smrt zaro-
čenke.

Še in še je poljubil njeno lice,
nato je zadaj za zidom iz-
kopal dve jami; v eno je polo-
žil starše, a potem je v naročju
odnesel svojo ljubljeno zaro-
čenko, obstal kraj groba in v
neskončni boli je slednjič za-
sul tudi to jamo. Trdo je po-
teptal gomilo, da bi nihče ne
zvedel, kje leži njegov dragoce-
ni zaklad.

Čez štiri leta je bila Srbija
do dna uničena. Kdor izmed
knezo in velikašev ni pobeg-
nil, marveč je ostal, kdor ni za-
tajil Kristusa in prestol v tur-
ško vero, tega so pobili ali ga
odvedli v sužnost.

Beluš se je navidezno pomo-
hamedanil. Mogoče kot Turke
in turški vojak laže dobil pri-
liko, da bo masčeval svojo za-
ročenko ki se mu je v sanjah
večkrat prikazala.

Tako se je kot turški vojščak
vojskoval z imenom Ejub v sul-
tanovi armadi. Vselej pa, kadar
koli je sedel ob taboriščem
ognju ali v krčmi ali pri rano-
celniku ali kramarju, je znal s
tovariši tako zasukati pogovor,
da so začeli govoriti o zavzetju
Brda.

"Bratje," je navadno začel,
"to ti je bila imenitna reč, tisto,
ko smo tedaj zavzeli Novo
Brdo! Sam Alah nam je tedaj
prignal ujetnike in ujel sužnje!
Deset in več žensk sem poklal
v Novem Brdu, moških pa to-
liko, da še danes ne vem, koli-
ko."

Po takih besedah so se na-
vadno še drugi začeli bahati
s svojimi junaškimi dejanji in
zlasti, če so bili že okajeni, ni-
so našli dovolj besed, kako so
tedaj vse poklali, podavili, po-
žgali in izropali.

Nekega večera, bilo je ob
Breznici pri Plevlju, pravkar
so proslavljali zmago nad ogr-
skim vojvodom Stefanom, so
spet sedeli pri šotorih in Beluš
je zapazil nekaj neznanih vo-
jakov, ki so se greti o bogstvu.
Koj je zasukal pogovor na No-
vo Brdo in začel govoriti o svo-
jih junaštvih. A komaj je u-
molknil, se je oglašil neki sta-

ANGLIJA DOMOVINA SVI- LENIH NOGAVIC

Do 16. stoletja so nosili lju-
dje lanene ali volnene nogavi-
ce. Šele kralj Henrik VIII. je
začel nositi svilene nogavice in
Angleži so ga seveda navduše-
no posnemali, kakor je še zdaj
navada. Svilene nogavice so
najbrž prišle iz Španije in
kralj Henrik VIII. se je takoj
navdušil zanje. Za njim so jih
jeli nositi drugi visoki dostoj-
anstveniki na dvoru, seveda
samo tisti, ki so imeli dovolj
denarja. Dame so pa še vedno
nosile volnene nogavice. Šele
Elizabeta, hči Henrika VIII.,
je začela posnemati svojega o-
četa in ona je izjavila, da so
svilene nogavice hladne, da de-
lajo nogo vitko in da še nikoli
ni nosila tako prijetnih noga-
vic.

Ko je ženski svet zvedel, ka-
ko je kraljica pohvalila svilene
nogavice, jih je začela nositi
tudi plemstvo drugih držav.
Francoski zgodovinarji sicer
trdijo, da so se pojavile svilene
nogavice v francoskem mestu
Troyes že mnogo prej, toda
zgodovinsko to ni potrjeno.
Vse kaže, da ima moda svilenih
nogavic svojo zibelko v Angliji.

ROP V CLEVELANDU

Anton Baron v Clevelandu
je bil oropan. Poleg tega so
ga roparji tudi pretepli, najbrž
ker niso dobili dovolj denarja
pri njem. Baron se nahaja v
kritičnem stanju v St. Alexis
bolnišnici. Robert Novak je
bil okraden za \$8.00 in uro.

ri, mrki, molčeči Turčin in de-
jal:

"O, bratje! Naj me Alah koj
vrže v pekel, a ti imaš zares
kamnito srce, da si mogel kaj
takega početi. Vedi, da je sam
Alah žalosten, če mora kako
njegovo bitje umreti, zakaj
smrt je huda. Zlasti je še hu-
da, če mora umreti kakšna mlada,
lepa deklica, ki ni bila še v ra-
dost nobenemu moškemu. Alah
nam ni zapovedal, da naj pobij-
jemo ženske nevernikov, zakaj
ženska je brez duše in zato ni
kriva, če nima prave vere. Za-
torej naj žensk nikar ne pobi-
jamo."

In ko je še modroval o tem
in onem, je dodal:

"Tudi jaz sem bil tedaj v
Novem Brdu. Tudi jaz sem
moril, ropal in kradel, a danes
mi je hudo, ker sem tedaj ne-
ki nevernici vzel življenje. Bi-
la je gosposkega stanu, kar sem
spoznal po njenih starših, po
oblekah, po svileni srjaci, ki
jo je imela na sebi, po drago-
ceni ogrlici in uhanih, ki sem
jih ji vzel. Ko je umirala, me
je pogledala ko jagnje, ki ga
koljejo in tega pogleda in veli-
ke lepote, ki jo je Alah obda-
ril z njo in njene krasne po-
stave ne bom svoj živ dan po-
zabil. Večkrat se mi prikaže
v sanjah in me očita joče pogle-
da, da se zbudim ves v vročem
znoju. Časih mi je tudi, kakor
da bom zato izgubil življenje.
Nejrajši bi bil v takih mislih
zavrgel vojaški stan in bi po-
stal derviš."

Ko je Beluš zaslišal te besede,
je zgrabil za pištolo, ustrelil
Turčina, se prekrizal in po-
klikal Boga in svetega Jurija
za pričo. Tedaj so planili
Turčini kvišku, a Beluš je
vzela noč in nihče ga ni več
videl.

V letošnjem Koledarju
je par lepih kratkih po-
vesti, ki bodo zanimale
ljubitelje leposlovja.

Knjigarna "Glas Naroda"

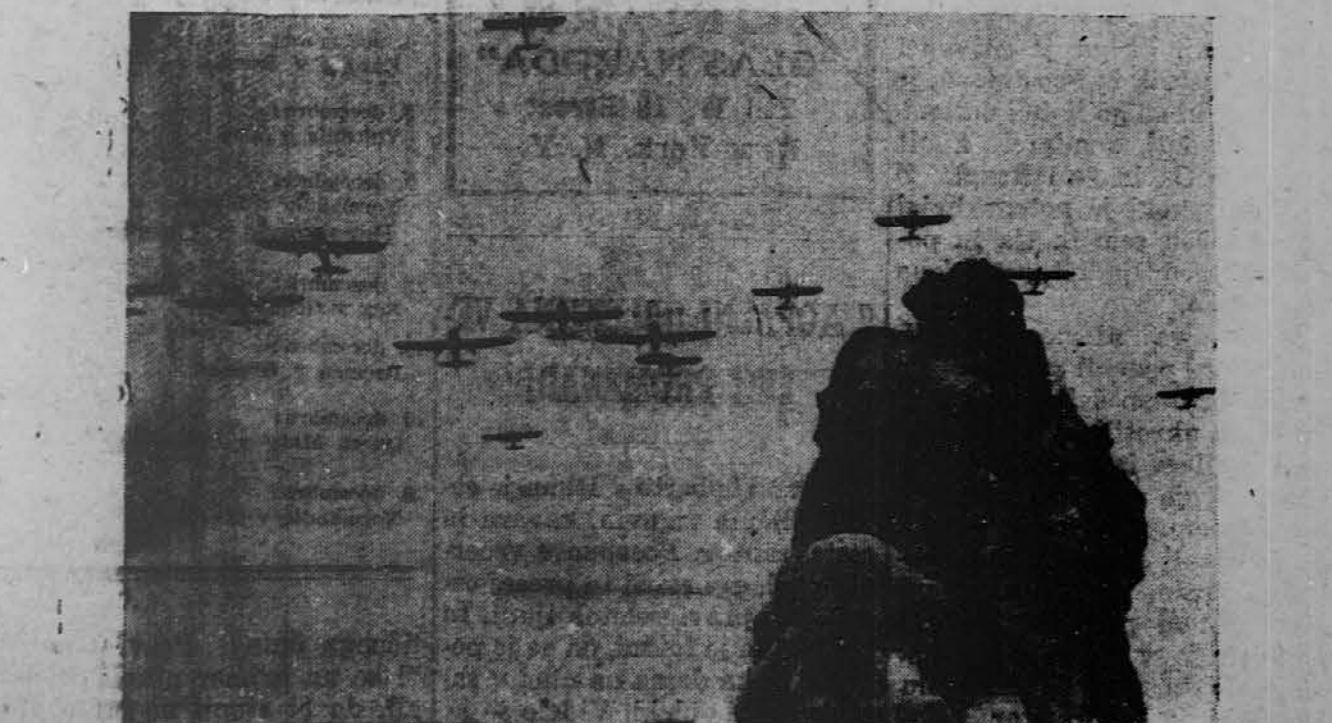
216 West 18th Street

New York, N. Y.

EROMANI

- ANDREJ TERNOVC, (autor), reliefna karika-
tura iz minulosti 30
- BEATIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova. —
164 strani. Cena 60
- Poleg Pavline Pakove je Luiza Pesjakova
takorekoč edina ženska, ki se je koncem pre-
jšnjega stoletja udejstvovala v slovenski knji-
ževnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žen-
sko dušo.
- BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Do-
stojevski. 162 strani. Cena 60
- Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so
prva književna dela slavnega ruskega ro-
manopisca.
- BELI MESECE, roman, spisal Juš Kozak. 116
strani. Cena 40
- Roman je izšel v zalogi Vodnikove družbe.
Skrupulozno napeto dejanje se dogaja v Kamni-
ških planinah. Kdor ljubi lov in planine, ga
bo z napetostjo čital do konca.
- BRAJNE IN SESTRE V GOSPODU
Spisal Cvetko Golar. 135 strani. Cena 75
- Naš znani pisatelj je dal knjigi naslov "Sanje
poletnega jutra". Nihče izmed naših pisa-
teljev ne zna tako opisati življenja na kme-
tih kakor baš Cvetko Golar.
- ČRTICE IZ ŽIVLJENJA NA KMETIH, spisal
Andrejčkov Jože. 92 strani. Cena 35
- Pod psevdonimom "Andrejčkov Jože" se je
skrival plodovit slovenski pisatelj, ki je znal
spretno opisati življenje, ki ga je doživljal
ob čitanju njegovih povesti se vsak nehoti
spomni na staro domovino.
- DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt. 112
strani. Cena 40
- Concourtova dela so polna fines in zanimi-
vosti, zlasti v risanju značajev, čijh neka-
teri so mojstrsko podani in ima človek med
branjem vtis, da posamezne osebe sedijo kraj
njega in kramljajo z njim.
- DON KIHOT, spisal Miguel Cervantes. 158 str.
Cena 75
- To je klasično delo slavnega španskega pi-
satelja. To je satira na viteštvo, ki je še ved-
no hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa
se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot"
spada med mojstrstvene svetovne literature.
- DVE SLIKI, spisal Ksaver Meško. 103 strani.
Cena 60
- Dve črtici enega naših najboljših pisateljev
vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka".
Obe sta mojstrsko izvršeni, kot jih more
završiti ednole naš nežno-čuteči Meško.
- FILIZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek.
182 strani. Cena 60
- Kdor ne pozna dijaškega življenja, naj pre-
čita ta roman. Ob čitanju se mu bo odprl po-
vsem nov svet, poln neslutnih dogodkov.
- GLAD, spisal Knut Hamsun. 240 strani. Cena 90
- Roman znanega nordijskega pisatelja je svo-
jevrstno velesnimljivo in odkriva čisto nove
strani človeškega življenja.
- GOSPODARICA SVETA, (Karl Eigdon) 50
- GOZDOVNIK, spisal Karl May. Dva zvezka.
208 in 136 strani. Cena 75
- Spisat Karla Maya so znani našim starejšim
čitateljem. Marsikdo se spominja njegovih
romanov "V padlišahovi senci", "Vnetov",
"Žut" itd. Dejanje "Gozdovnika" se vr-
ta na nekoč divjem ameriškem Zapadu.
- GOMPAČI IN KOMURSAKI
Spisal Julij Zeyer. 154 strani. Cena 45
- Pestre slike sanjavega življenja tiste sanja-
ve, bujne dežele, ki smo jo do nedavna po-
znali komaj po imenu. To je pesem ljubezni
in zvestobe.
- GREŠNIK LENART, spisal Ivan Cankar. 114 str.
Cena 70
- GUSAR V OBLAKIH, spisal Donald Keyhoe. —
129 strani. Cena 80
- To je letalski roman, poln dejanja in najbolj
neverjetnih dogodivštev. Čitatelj doživlja za-
eno s pisateljem oziroma glavnim junakom
skoro neverjetne pustolovščine, ki se vrše v
v značilnih višavah.
- HADŽI MURAT, spisal L. N. Tolstoj. Roman.
79 strani. Cena 40
- To zdelo slavnega ruskega pisatelja je
prevedel v slovensko Vladimir Levstik. —
Sleheri rojak naj bi čital roman tega ve-
likega ruskega pisatelja.
- HELENA, roman, spisala Marija Kmetova. 134
strani. Cena 40
- V tem romanu prikazuje Kmetova pretreslji-
vo življenje učiteljice za deželo — duševno o-
samljene žene v obliki, ki človeku seže glo-
boko v dušo in mu ostane neizbrisano v spo-
minu.
- HUDO BREZNO in druge povesti, spisal Franc
Erjavec. 79 strani. Cena 35
- Naš izbrani pripovednik in poznavatelj na-
rave nudi čitatelju lepoto naših krajev in
zanimivosti iz življenja naših ljudi.
- IDIOT, spisal F. M. Dostojevski.
STIRI KNJIGE. Cena 335
- Krasen roman enega najboljših ruskih pisa-
teljev. Roman vsebuje nad tisoč strani.
- IGRALEC, spisal F. M. Dostojevski. 265 strani.
Cena 75
- Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično
opisal igralsko strast. Igralec izgublja in do-
biva, poskuša na vse mogoče načine, sple-
tari, doživlja in pozablja, toda strast do
igranja ga nikdar ne mine.
- IZBRANI SPISI dr. Janeza Mencingerja, trna
vez, 100 strani. Cena 150
- Janes Mencinger se po pravici imenuje začet-
nika našega modernega leposlovja. On je
prvi krenil s poti, ki sta jo hodila Jurčič
in Kersnik ter ubral moderno smer. V knjigi
so tri zanimive črtice.
- IZLET GOSPODA BROUČKA V XV. STO-
LETJE, spisal Čech Svatopluk. 246 strani.
Cena 120
- V navedenemu delu spremljamo doživetja
Pražana gospoda Broučka v dobo strašne-
ga in slavnega husitskega voditelja Jana Ži-
žke. Ta zgodovinski roman je zanimiv od
konca do kraja.
- JAGNJE, 110 strani. Cena broš. 40 Vez. 45
- trdo vezano 35
- V knjigi je poleg naslovne še povest "Star-
ček z gore". Obe sta posebno zanimivi, kaj-
ti spisal ju je znani mladinska pisatelj
Krištof Šmid.
- JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz.
123 strani. Cena 50
- Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti zna-
nega poljskega pisatelja tudi povest "Med
plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih
človek čita.
- JUAN MISERIA, spisal H. L. Coloma. 168 str.
Cena 60
- Ta pretresljiva povest je vzeta iz dobe špan-
ske revolucije. Sočutno zasledujemo usodo po-
nedolžnem obsojenca Juana Miserije. V o-
sebi brezvestnega Lopezinka pa vidimo, kam
privede človeka življenje brez višjih vzorov.
- JURČICEVI ZBRANI SPISI
6. zv. Doktor Zober — Tugomer Cena 1.—
- Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega pri-
poročila. Jurčičeve knjige so napravljen-
še čtivo za dolge zimске večere. Njegovi origi-
nali, dostupni Krjavci, skrivnostna povest
desetega brata in cela vrsta drugih nje-
govih nepozabnih obrazov bodo večno živi.
- JUTRI, spisal Andrej Strug. 85 strani. Cena
trdo vezane 75
- Knjiga je posvečena onim, ki so šli skozi bol
in pričakovanje... Posvečena je njihovemu ti-
hemu junaštvu.
- KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal
Jules Verne. 65 strani. Cena 45
- Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel
tako živo domišljijo kot jo je imel Francez
Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse nje-
gove napovedi so se vresničile. Pred dolgimi
desetletji je napovedal letalo, submarin, po-
let v stratosfero itd.
- KAZAKI, spisal L. N. Tolstoj. 308 strani. Cena 75
- Ednole veliki Tolstoj je znal opisati življe-
nje tega napoldravnega plemena, ki je žive-
lo in deloma še vedno živi svojevrstno življe-
nje na ruskih stepah. Napeta povest, polna
burnih dogodivštev od začetka do konca.
- KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Ale-
ševič. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani.
Cena ..... 60 vsak zvezek. Vaj trije 150
- Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo
in življenje kmetijskega fanta, ki so ga stari-
ši poslali v šole, kjer se je vzdrževal z last-
nimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel
od šole do šole ter si slednjič priboril v življe-
nju mesto, po katerem je stremel. Knjige so
pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čita-
telj večkrat od srca nasmejati.
- KMEČKI PUNT, spisal Aug. Šenoa 75
- Zgodovina našega kmeta je zgodovina nepre-
stanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. —
"Začni kmečki punt" je mojstrsko opisan
slavni hrvaški pisatelj Šenoa. Krasen ro-
man bo sleherni z užitek prečita.
- LA BOHEME, spisal H. Murger. 402 str. Cena 90
- Knjiga opisuje življenje umetnikov v Pari-
zu okoli polovice devetnajstega stoletja. —
Knjiga je svetovno znano delo.
- LISTKI, (Ks. Meško), 144 strani 70
- LOV NA ŽENO spisal J. O. Curwood. 194 strani.
Cena 80
- Skrupulozno napet roman iz modernega življe-
nja. Človeka tako prevzame, da ga z velikim
zanimanjem prečita do konca.
- Naročilom je priložiti denar, bodisi v go-
tovini, Money Order ali poštne znamke po
1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-
mandirajte pismo.
- KNJIGE POŠILJAMO POŠTNE
PROSTO
- Naslovite na: —
- SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY
- 216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

PROSLAVA OBLETNICE ODLOČILNE BITKE

Francoska letala letajo nad francosko-ameriškim spomenikom v Verdes, do koder je v svetovni vojni prodrla nemška armada, pa se je morala umakniti po odločilni bitki pri Marci.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Herman Strasser hoče govoriti, pa ne more. Pogleda svojo ženo, ki se je s preplašenimi očmi ozirala okoli sebe. In ker mož ne govori, prične žena stokati:

"O, ljubi Bog, gospodje, tako smo nesrečni! Sedaj mora priti vse na dan, ker se je Gonda nenadoma prikazala, o kateri smo mislili, da je daleč od tukaj. Kako pa je sploh prišla sem?"

"Gospica Butar je prišla z gradu Santen, ki se nahaja v bližini, da bi presenetila svojega prijatelja Grego in ga pozdravila. Povejte mi vendar, kje je moj nečak Grega?" pravi dr. Leyden mesto Gonde.

Gospa Lili nekolikokrat pogoltne, se plaho ozre ter slednjic prosi, da jo ne gleda tako.

"Gonda, za božjo voljo, pomagajte nam, rešite nas — Grega — Grega je mrtev!"

Gonda krikne in vsa blede pade na stol. Solze ji teko po bledeh licih.

"Mrtev? Moj ubogi, dragi Grega mrtev? Torej Grega, ne Kurt?" stoka med solzami.

"Da, Gonda, da! Saj veste, kako slab je bil Grega. In ko ste odpotovali, je vedno bolj pojemal. Toda niste smeli vedeti, da se je počutil tako slabega in da je še komaj mogel s p ostelje. Cele dneve vam je pisal pismo in vaša slika in slika vašega očeta ste stali vedno pred njim. In v vročici je vedno govoril z vami in vašim očetom. Dokler ni popolnoma ugasnil. Saj veste, kako slabo nam je šlo in da smo vedno bili v denarnih stiskah. In z Gregovo smrtjo bi sedaj denar izostal, ki ga nam je pošiljal njegov stari oče in ki smo ga tako potrebovali. In tedaj smo prišli na misel, da smo naznanili Kurtovo smrt in naj bi dalje živel mesto Grege. Spočetka je tudi šlo vse dobro, saj veste, v kaki samoti smo živeli, in malajski zdravnik, ki je Grego v njegovi bolezni včasih obiskal in je tudi govoril samo malajsko, ni nikdar povpraševal, kako je Gregi ime. Mrtvaški list je sestavil tako, kot smo mu mi povedali. Komaj je bilo vse to v redu, zmo prejeli brzojavko, ki nam je sporočila, da je Grega postal dedič po svojem starem očetu. In tedaj se nismo mogli zopet staviti izkušnjam, da bi svoj položaj nenadoma izboljšali. Rekli smo si tudi, da je bil moj mož Gregov dedič, pravzaprav je bilo tedaj vse naše. Vse bi šlo boljše in lažje, smo si mislili, ako bi Kurt namesto Grege nastopil dedščino. Tudi na vas smo mislili, Gonda, toda sklenili smo, da se bomo vas izogibali. Jaz sem si izmislila pravljico, da si je Grega poškodoval roko, da se ne bi čudili, ko bi vam Grega naenkrat več ne pisal; od časa do časa sem vam hotela kaj sporočiti, dokler slednjič eden na drugega ne bi pozabili. Vse bi šlo tako dobro, ako se k nesreči vi ne bi tukaj pokazali. Tako, ko smo prejeli brzojavko, smo odpotovali, na Ramovi smo vse pustili, kakor je. In sedaj ta nesreča! Sedaj je vsega konec! Usmilite se nas, Gonda, pomagajte nam, že zaradi Grege!"

Gonda je med tem pripovedovanjem tiho jokala. Boleči na zaradi izgube Grege je bila še nova. Ni mogla razumeti, da ji je umrl njen najdražji prijatelj, sam in zapuščen tam daleč na Ramovi, kjer ni imel nobene duše, ki bi ga razumela.

Dr. Leyden se smili in jo gleda. In v sreči čuti zadovoljnost, da ta zoprni pobalin ni bil njegov nečak in Gondin prijatelj Grega.

Le s težavo se Gonda vzravna in prosi, da jo zaupljivo prime Leydenovo roko.

"Gospod doktor, prosim, svetujte, pomagajte! Zaradi Grege pomagajte! Povejte, kaj se naj sedaj zgodi."

Dr. Leyden se skloni k njej in jo pomirljivo pogleda.

"Prosim, skušajte se pomiriti, milostljiva gospica. Vašo žalost razumem, toda moj ubogi nečak zaradi tega ne bo oživil. Kar mene zadeva, da se ta zadeva brez velike pozornosti uredi, se bo zgodilo. Ne maram, da bi bilo ime mojega strica zapleteno v to zadevo. Gospod dr. Schoter je bil dolgo vrsto let svetovalec in prijatelj mojega strica in kot odvetnik pozna postave. Zato ga hočemo prositi, da nam svetuje, kaj naj se tukaj zgodi. Gospod doktor, prosim, pomagajte nam!"

Dr. Schoter je seveda vse z velikim zanimanjem poslušal. In je že tudi našel rešitev. Tudi sam ni hotel, da bi bilo ime njegovega prijatelja zapleteno v kako sodnijsko postopanje, četudi bi Hermannu Strasserju rad kaj dal za spomin, že zato, ker je uničil življenje njegovega starega prijatelja. Zato reče mirno, pa odločno:

"K sreči je cela zadeva sedaj znana samo še navzočim osebam. Samo mi vemo, da so nam hoteli podvreči napačne dediča. Resnica je tedaj, da je Grega Strasser mrtev, in tedaj ste vi, gospod dr. Leyden, sedaj glavni dedič po svojemu stricu."

Presenečen se zgane dr. Leyden. Na to ni niti še mislil. "Jaz?" vpraša začuden.

"Seveda, saj vendar poznate besedilo oporoke. Ako Grega Strasser umrje, ne da bi zapustil kaj otrok, ki bi bili njegovi p ostavni dediči, tedaj ste vi njegov naslednik. Stvar je popolnoma jasna; dobiti moramo samo mrtvaški list Grege Strasserja in to bomo prepustili gospodu Strasserju. Ako noče, da cele zadeve ne naznanimo oblastim, tedaj vam mora čimprej preskrbeti mrtvaški list."

Herman Strasser šele sedaj more zopet govoriti. "Toda to ne gre, da bi odšli kar prazni. Uničeni smo, popolnoma uničeni! Kaj bo z nami?"

Gonda prosi, da jo ne gleda tako. Solznih oči ga pogleda.

"Je Gregov oče," pravi Gonda tiho.

Dr. Leyden se vzravna.

"Poslušajte! Ne maram vas prepustiti vaši usodi, ker ste oče mojega nečaka. Dobili boste petdeset tisoč danskih kron, ki so bile v oporoki meni določene, da si morete nekoliko izboljšati svoje razmere, kakorhitro bo v mojih rokah mrtvaški list vašega sina. Najboljše je, da takoj odpotujete, da bo zadeva čim prej urejena. Ne bo tako težko, ako se sklenete na pomoč malajskega zdravnika."

(Taka prihodnja)

KITAJSKA GOSTILNA

Neka kitajska večerja je trajala od 8. zvečer do 1. ponoči. Bilo je 16 raznih jedil. Časih jih je pa po 30 do 40. Kitajec pravi, da se more človek le tedaj prijetno pogovarjati, če je, zato so take gostije kar neskončno dolge. Pri jedi pijejo segreto riževino. Poslednja jed se imenuje "jed za nasititi se."

Bilo nas je 6 Kitajcev in 6 Evropevc. Kitajci jako priročno in elegantno jedo s paličami in mi jih nismo mogli uporabljati in smo imeli kmalu nože in vilice v rokah. Dve paličici vzamejo v desnico, ena paličica trdno stoji med palecem in kazalcem, druga pa se pregiba. Tudi na Kitajskem je težko lepo jesti in otroci se štiri leta učijo preden znajo uporabljati paličice.

Kaj smo jedli? Pred krožnikom slehernega gosta je bil lonček kitajske omake. Narejena je iz fižola in kruha, ki je skoraj taka ko Maggi in jo dodajajo jedem, kakor hočeš. Tudi slani vkuhani orehi in marelice so na mizi v majhnih skodelicah.

Najprej smo dobili juho iz konzerviranih kitajskih školjk z jajcem. Juho jedo s porcelanastimi žlicami.

Nato je prišla na vrsto jegulja v kitajski omaki in praženi mandelj. Jeguljo dajo v razbeljeno olje. Ko se barva spremeni, pridenejo kanec vina, nato omako, malo česna in vse to pražijo na miljem ognju. Izvrstna jed! — Potem smo dobili pečeno govedino s trsovimi brstiči, zatem kokoš s kostanji in kitajsko omako.

Dalje je sledila vegetarijanska jed: mladi grah, gobe in cvetje neke rumene rože. Zatem posajeno jajce z gobami in zelenjavo in še cmoki iz scinjine s prav pikantno omako.

Tako smo dokončali prvi del gostije. Bilo je osem vrst jedil. V odmoru so pospravili mizo, postregli s cigaretami. Bal sem se, kako bom mogel pojedsti še osmero jedil. Prejšnjih sem bil vzel preveč; Kitajci jemljejo le za spoznanje vsake jedi na krožnik.

Po odmoru smo dobili najprej sladko juho iz jajca, orehov in zelenjave. Tej je sledilo nekaj čudovitega: na presnem maslu pražene kitajske gobe, ki je vanje pomešano za

spoznanje teletine in še manj kitajskih rakov. Dalje še teletji možgani, spečeni v jajčjem testu.

Nato je prišlo na mizo nekaj jako zanimivega, namreč tako zvana "liungčangova mešanica." Ko je bil Liungčang nekoč v San Franciscu, bi bil rad po kitajsko jedel, a ni imel kitajskega kuharja s seboj. Poznali pa so ondi nekega kitajskega brivca, ki je bil znan, da ima dobro kuho. Tega so poklicali. Vrgel je na tenko razrezano zelje, jetra in minček kureline, čebulo, kitajsko omako in vino v lonec in nastala je jed, ki je bila Liungčangu posebno všeč, tako da jo je razširil po Kitajskem. Zares je prav odlična.

Potem smo dobili kitajski guljaj s kolerabo, ki je bila v vinu kuhana in pa dušen, kitajski kruh. Sledili so golobčki, vkuhani ko mezza, zraven pa tenke rezine teletine, ki so jih prej pomočili v vrelo juho. To dajo skupaj v skodelico ko nekakšno žolico.

Dobili smo še nečno oprazene ribe v vinski omaki. Slednjič pa "jed za nasititi se." To so ko kifeljčki zaokrožene mesene pastetke v testu, kuhane v vodi. Mislim, da so bile izborne, a moj želodec ni mogel več presojati.

Pripomnil sem gospodarju, da je hudo toliko jesti. A ta je odvrnil: "Saj imamo čaj! Čaj vse popravi. Po težkih jedeh pijemo močnega, po lahkih lahkega, zmeraj pa prav obilno!"

Čez nekaj mesecev sem povabil gostitelja, da bi mu postregel s kako prav našo, narodno jedjo. Dal sem mu skuhati čebulove cmoke. Kitajec jih je poskusil in vzkliznil: "Kakor kitajski!"

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje je leto. Da nam pritratite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauslin

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffitz Walsenburg, M. J. Savuk

INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, J. Lukanich Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois)

Joliet, Mary Bambich La Salle, J. Spellich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Joe Zelene

KANSAS: Girard in okolica, Joseph Močnik

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN: Detroit, Frank Stular

MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše Ely, Jos. J. Peshel Eveleth, Louis Gouše Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatič

MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Gowanda, Karl Striska Little Falls, Frank Most

OHIO: Barberton, Frank Troha Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Remik, John Slavnik Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kumše Youngstown, Anton Kikelj

OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, M. Rupnik Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Johnstown, John Polants Krayn, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Žust Pittsburgh, J. Pogačar, Philip Progar

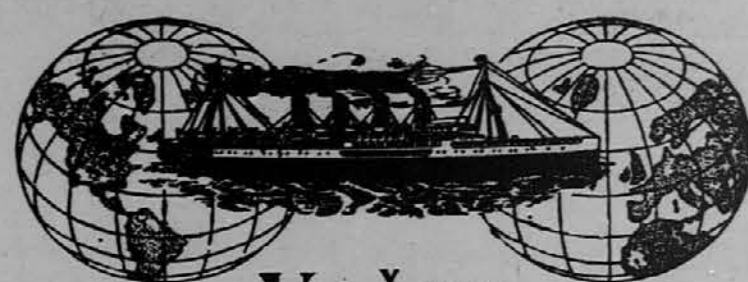
STEELTON, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skok Sheboygan, Joseph Kakeš

WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik ima potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo.

URADNA "GLAS NARODA"

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je počen v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, polni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

MALA PRODAJALKA — MISTROVA ŽENA

Ves Pariz govori o soprog bivega finančnega ministra Josepha Noulensa, ki je pred kratkim umrla. Ta dama se je povzpela do položaja ministrove soproge od navadne prodajalke v pariških slaščičarnah in modnih salonih. Iz slaščičarne je prišla v modni salon Paquin. Tam se je udeleževala najprej kot pomerjevalka oblek, pozneje pa kot krojačica. Dosegla je v tej stroki takšno stopnjo popolnosti, da so jo napraveli za nadzornico risarskega oddelka.

Paquin je imel v mladi modelki najboljšo sotrudnico. Cenil pa je svojo uslužbenko tudi zaradi značajnosti in prevdanosti ter jo je slednjič zasnubil. Poslej sta delala skupaj in to z velikim uspehom. Salon Paquin je postal eden prvih v Parizu, lastnika sta prejela za svoje kreacije mnogo priznanj, med drugim celo križ Častne legije, ki ga niso dolegle še nikoli podelili krojaškemu obrtniku. Po smrti svojega moža je Pakuinova opustila modni salon. Omožila se je v drugo s finančnim ministrom Noulensom, ki je bil tudi poslanik Francije pri ruski vladi v Moskvi.

PIJANI KONJ

Nekje na Moravskem so imeli velik konjski sejem in na tem sejmu je nastala velika panika. Neki konj, ki ga je privedel njegov lastnik iz Prostějova, je več moč, ki so ga hoteli natančneje ogledati, z udarci kopit vrgel ob tla in se odtrgal. Z velikimi skoki je potem dirjal po sejmišču sem in tja in povzročil med ljudmi nepopisno zmešnjavo.

Nihče ga ni mogel ujeti, končno so pozvali gasilce. Po raznih brezuspešnih poskusih, da bi ga ukrotili, si je eden izmed gasilcev izmislil, da bi poskusil svojo srečo kakor cowboy z lasom. Res mu je uspelo, da je živali zadrnil zanko okrog vratu. Ko si ukročeno žival potem približje ogledal policist, je v svoje začudenje dognal, da diši po alkoholu. Konj, ki je še pravkar igral mladega ognjevitca, se je izkazal sedaj, ko je alkohol opravič s svojim spodbujajočim vplivom, za staro kljuse. Njegov lastnik, neki cigan, ga je bil napojil z žganjem, da bi ga lahko prejel prodal. Goljufivega cigana so aretirali.

ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platnenimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija 30
Dravska Banovina 30

CANADA

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40
MALI 15

NOVA EVROPA

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
New York, N. Y.

V KOPALNI OBLEKI NA VE-LIKI PROMENADI

Corso Umberto v Rimu je cesta odličnih trgovin, kavarn in restavrantov. Posebno v večernih urah gre skozi to precej ozko cesto pravi veletok ljudi. In zgodilo se je te dni, da se je pojavila neka dama na ulici v sami kopalni obleki. Videlo se je, da je inostranka, ker ni posvečala nobene pozornosti opazkam čedalje večje procesije, ki se je vlekla za njo. Bil je seveda zelo vroč dan, toda kdo je dal drzni gospe pravico, da bi se smela na takšen način norčevati iz romanskega formalističnega čuta? Pravi Rimljan bi se na primer nikoli ne drnil, da bi stopil na cesto brez suknjice, v srajci, naj bo še tako vroče. Zato se je ves spreved, ki je sledil čudni tujki, čutil iz dna srca olajšanega, ko je nazadnje izginila v neko trgovino ženskih oblačil in se pojavila čez nekaj časa normalno oblačena.

Pišite nam za cene vseh ilustrov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki se debele tiskani, so vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

7. oktobra: Queen Mary v Cherbourg Manhattan v Havre

9. oktobra: Bremen v Bremen

10. oktobra: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

14. oktobra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

15. oktobra: Saturnia v Trst

16. oktobra: Europa v Bremen

20. oktobra: Roma v Genoa

21. oktobra: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre

24. oktobra: Rex v Genoa Lafayette v Havre Bremen v Bremen

28. oktobra: Aquitania v Cherbourg

29. oktobra: Ile de France v Havre

31. oktobra: Vulcania v Trst

4. novembra: Queen Mary v Cherbourg

6. novembra: Europa v Bremen

7. novembra: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa

11. novembra: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre

14. novembra: Rex v Genoa

18. novembra: Queen Mary v Cherbourg

20. novembra: Bremen v Bremen

21. novembra: Lafayette v Havre Saturnia v Trst

25. novembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg

28. novembra: Conte di Savoia v Genoa

2. decembra: Queen Mary v Cherbourg

3. decembra: Champlain v Havre

4. decembra: Europa v Bremen

5. decembra: Vulcania v Trst

9. decembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg

12. decembra: Rex v Genoa

15. decembra: Bremen v Bremen

16. decembra: Queen Mary v Cherbourg

26. decembra: Normandie v Havre